

МІЖОСОБИСТІСНІ ВІДНОСИНИ

Запорізька державна інженерна академія, кафедра УФСН

Міжособистісні стосунки – це взаємозв'язки між окремими людьми (групами людей), які об'єктивно виявляються в характері і способах взаємних впливів людей один на одного в процесі різних видів спільної діяльності, зокрема спілкування, та суб'єктивно переживаються і оцінюються ними. Відповідно, стосунки між людьми можуть мати кон'юнктивний (об'єднувальний), або диз'юнктивний (роз'єднувальний) характер. Переважання певного типу стосунків надає людському життю діаметрально протилежного сенсу, спрямованості. Міжособистісні стосунки охоплюють систему настанов, ціннісних орієнтацій, очікувань, стереотипів та інших диспозицій, через які люди сприймають і оцінюють один одного в процесі міжособистісної взаємодії. Система стосунків утворює відповідну соціально-психологічну і духовну атмосферу, в якій живе людина. Автор книги «Людські якості» А.Печчеї зазначав: «Мені пощастило жити вільною людиною і я залишався нею навіть у в'язниці та й помру вільним. Але це б не мало сенсу, якби я не був пов'язаний глибоким почуттям братерської любові з іншими представниками роду людського. Головне – людська особистість, вона важливіша за будь-які справи та ідеї, бо без людей усі вони нічого не варті. А головне, в кожному з нас і в нашому житті – сила любові: адже лише завдяки їй наше життя перестає бути коротким епізодом і набуває змісту вічності».

Міжособистісні стосунки зароджуються та розвиваються в суспільних відносинах. Складний багатоплановий процес встановлення контактів між людьми породжується потребами суспільної діяльності. Він включає в себе обмін інформацією, сприймання і розуміння людини людиною, вироблення спільної стратегії взаємодії.

Головним критерієм розрізнення міжособистісних стосунків є рівень включення особистості в стосунки. У структурі особистості виділяють загальновидові, соціокультурні, психологічні, індивідуальні рівні. Найбільше включення індивідуальних характеристик особистості відбувається у дружніх, подружніх стосунках. Стосунки знайомства, приятелювання обмежуються включенням у взаємодію переважно видових та дещо культурних особливостей особистості.

Другий критерій – вибірковість щодо партнерів – можна визначити як кількість ознак, що мають значення для встановлення та відтворення стосунків. Найбільшу вибірковість виявляють стосунки дружби, кохання, відносини у шлюбі, найменшу – знайомства. Середня кількість осіб, уведених у стосунки знайомства – 150-500, приятелювання – 70-150, стосунки дружби охоплюють 2-3 особи.

Функції стосунків виявляються в розрізненні їх змісту, психологічного сенсу для партнерів. Додатковими критеріями розрізнення міжособистісних стосунків є дистанція між партнерами, тривалість та кількість контактів, норми стосунків, вимоги до умов контакту. З поглибленням стосунків скорочується дистанція, збільшується частота контактів.

Міжособистісні стосунки є найбільш значущими для особистості. Неофіційність, особиста значущість, емоційна насиченість становлять основу для впливу міжособистісних стосунків на особистість.